

С обявяването на Руско-турската война Запрянов постъпва, както сам пише, за преводчик в щаба на 9-ти корпус на руската армия. В писмата до жена си съобщава интересни данни и прави прекрасни описание за хода и развитието на войната като непосредствен участник в нея. За участието му в Руско-турската война и по точно за заслугите му по време на обсадата и превземането на Плевен е награден с орден "Свети Станислав" III степен.²¹

Тодор Запрянов не може дълго да се радва на така дългоочакваната свобода на България. На 29 март 1879 г. ненавършил 43 години почива в Хасково. Така завършва своя житейски път един истински българин, отдал целия си живот за свобода, независимост и културен напредък на народа ни.

1. **Димов, Н., Нанчев, Й.** "Т. Запрянов 1836-1879 г.", С., 1988 г., с.5;
2. Архив **Найден Геров**, АНГ/ кн.1, с.414, л.663, от 12.06.1856 г.;
3. НБКМ - БИА, колекция № 47, а.е.506, л.58;
4. АНГ, кн.1, с.594, п.984 от 25.10.1864 г.;
5. Пак там, с.594, п.985, от 25.10.1864 г.;
6. Пак там, кн.1, с.595, п.986;
7. Архив Г.С.Раковски, С.1969, т.4, с.10, п.362;
8. Пак там;
9. **Бурмов, Ал.** ТЦБК, Исторически преглед, 1960, кн.2, с.43;
10. Пак там, с.60;
11. Пак там, с.60-61;
12. АНГ, кн.1, с.597, п.991 от 25.01.1867 г.;
13. Пак там;
14. Пак там;
15. В-к "Народност" бр. 19 от 23.02.1868 г., бр. 29 и 30 от 18 и 29.05.1868, бр. 37 от 18.08.1868 г.;
16. Пак там, бр. 37 от 18.08.1868 г.;
17. Пак там;
18. НБКМ - БИА, - II Д 1535;
19. **Йонков, Хр.М.** Радетели за просвета и книжнина, С. 1986, с. 349;
20. Пак там;
21. **Димов, Н., Нанчев.** Й. Т. Запрянов, 1836-1879 г., С.1988 г., с.18

ПРИНОСЪТ НА ПАЗАРДЖИШКИ ИНТЕЛИГЕНТИ – ЕВРОПЕЙСКИ ВЪЗПИТАНИЦИ ЗА ДУХОВНОТО ВЪЗРАЖДАНЕ НА РОДНИЯ ГРАД

Иванка Кибритова, Пенка Николова

Европейското културно влияние върху Българското възраждане е силно, многообемно и се реализира сложно и противоречиво. Поради условията, в които България се развива през XVIII-XIX в., и нейната принадлежност към изостаналия Ориент, европейските влияния се осъществяват мъчително бавно, трудно, по странични пътища. Един, от главните канали, по който към България текат идеи, духовни и културни блага, по който проникват и политически внушения и влияния, са българските възпитаници в чужбина. Осъществяването става чрез църквата, читалищата и училищата. Без съмнение българите, завършили чужди училища и университети, пренасят културно-политическите постижения на европейската цивилизация в България. И тъй като усвояването на научни знания, идеи и теории, тях-